

ISOJOKI 11 RIMPIKANGAS
LUHTALA
mesoliittisen asuinpaikka-alueen koekaivaus

Päivi Kankkunen 2000

sisällys

arkistotietoja	2
ote GT-kartasta nro 7	3
ote peruskarttalehdestä	4
johdanto	5
sijainti ja topografia	6
kaivausmenetelmä	6
havainnot	6
löydöt	7
lopuksi	7
diat	8
negatiivit	8
kuvataulut	9-10
yleiskartta	11
muinaisjännöshavainnot- yleiskartan kopio	12

liite: koekuoppien korkeusvaaitukset

arkistotietoja

ISOJOKI 11 RIMPIKANGAS E
mesoliittisen asuinpaikka-alueen koekaivaus

Kunta: Isojoki

Kylä: Villamo

Kohde: Rimpiharju, Vaasan SKL-luettelo nro 11

Tila: RN:o 7:117 Mäkitalo, om. Asko Luhtala, osoite Honkaniementie 99, 64900
Isojoki

Sijainti: Isojoen kirkolta linnuntietä noin 3-6,5 km NW

Koordinaatit: 1234 01 VILLAMO

x = 6892 14 – 6892 99, y = 1547 94 – 1548 32,

z = 90 – 105 m mpy

Aiemmat tutkimukset: inventointi Kaarlo Katiskoski 1990

koekaivaus Päivi Kankkunen 1991,1993 ja 1999

Aiemmat löydöt: KM 25937: 1-15 (1990)

KM 26615: 1-111 (1991)

KM 28004: 1-188 (1993)

KM 31642: 1-93 (1999)

kertomukseen liittyvät:

löydöt KM 32458:1-67

negatiivit 118276-85

diat 45221-45225

yleiskartta 1:1000, s.11

Ote GT-kartasta nro 7

Päivi Kankkunen 2000

ote peruskarttalehdestä 1234 01 VILLAMO, x = 6892 14 - 6892 99,
 y = 1547 94 - 1548 32, z = 90 - 105 m mpy

Johdanto

Kesän 1999 tutkimusten yhteydessä ilmeni, että Rimpikankaalla oli aloitettu soranotto Asko Luhtalan tilalla, joka sijaitsee heti Asko Kiviniemen tilan eteläpuolella. Vuoden 1991 tutkimukset oli aloitettu Kiviniemen soranotto-suunnitelmien mukaisesti hänen tilansa rajalta etelästä, jossa oli todettu asuinpaikka-alueita. Viereisen tilan aluetta ei kuitenkaan ollut ehditty tutkia eikä Museoviraston tietoon ollut saatettu siihen kohdistuvia soranottohankkeita.

Kesän 1999 aikana koekaivausryhmän piirtäjä ja tutkimusavustaja tekivät uudelle soranotto-alueelle lapionpistoja, joista ei ilmennyt merkkejä muinaisjäännöksestä. Aluetta käytiin katsomassa maanomistajan kanssa, jonka kanssa myös sovittiin millä alueella soranotto voi jatkua ennen paikalla tehtäviä muinaistieteellisiä tutkimuksia. Tutkimusten avulla on tarkoitus selvittää asuinpaikka-alueen ulottumista nyt haetulle soranottoalueelle.

Tutkimukset otettiin koekaivausryhmä I:n ohjelmaan ajalle 7.-18.8.2000. Koekaivausryhmä ei saanut työvoimaan Isojoen kunnalta vaan kohteessa toimittiin omalla ryhmällä, johon kuuluivat piirtäjä FK Petteri Pietiläinen, tutkimusavustaja fil.yo. Anu Lempiäinen ja kaivauksenjohtajana allekirjoittanut. Vapaaehtoisena paikalla työskentelivät Timo Ala-Opas kaksi viikkoa sekä Lauri Vappula päivän ja Bertil Huhtala kaksi päivää.

Helsingissä, 26.5. 2001

Päivi Kankkunen

Sijainti ja topografia

Rimpikankaan laajasta asuinpaikka-alueesta katso tarkemmin P. Kankkusen kaivauskertomukset 1991 ja 1993 sekä 1999. Aiempina vuosina tutkittu Asko Kiviniemen tila, RN:o 4:104 sijaitsee nyt kohteena olevan Asko Luhtalan tilan, RN:o 7:117 Mäkitalo, lounaispuolella. Topografisesti Luhtalan omistaman tilan pääosa sijaitsee ylempänä kuin 100 m mpy. Juttilantieltä kohteeseen eroava pieni metsätie jakaa tilan niin, että tien kaakkoispuolelle jäävä alue lähtee tiestä laskemaan kohti kaakkoa muodostaen selkeän terrassin sopivaksi kivikautiselle asutukselle. Tällä kohdalla terrassi muodostaa loivan niemekkeen ja kääntyy kohti etelää ja jatkuen hyvin loivana tien lounaispuolelle. Tilan alueelta on kaadettu puusto, joka on ollut mäntyä.

Maaperä on terrassialueen päällä karkeaa soraa, joka kaakkoon laskevassa rinteessä muuttuu hienoksi kivettömäksi hiekaksi.

Kaivausmenetelmä

Tutkimusalueelle ei laadittu koordinaatistolinjoja, vaan koekuopat sijoitettiin maastollisesti ja samalla toisiinsa nähden sopiviin paikkoihin. Koekuopat olivat kooltaan noin 30x40 cm. Ne kaivettiin ilman seulaa pelkoilla ja peitettiin muistiinpanojen kirjoittamisen jälkeen. Ennen peittämistä niiden pohjat tarkastettiin lapiolla. Koekuopat kaivettiin puhtaaseen löydöttömään pohjamaahan. Niitä kaivettiin yhteensä 62.

Koekuopat vaaittiin käyttämällä korkeuskiintopisteenä rajapyykkiä nro 2(81), johon vuonna 1991 siirrettiin korkeus valtakunnallisesta kiintopisteestä. Kaakkoiselle rinteelle siirrettiin tästä pisteestä lisäkorkeuskiintopisteet, jotka sijoitettiin kantoihin; nämä pisteet on merkitty yleiskarttaan.

Löydöt otettiin talteen 10 cm:n kerroksissa. Kohteesta piirrettiin yleiskartta mittakaavaan 1:1000 ja korkeusmittaukset ovat listassa liitteessä I sivulla .

Havainnot

Junttilantieltä kohteeseen tulevan, noin pohjois-etelä –suuntaisen pienen metsätien länsi-/luoteispuolella ei havaittu merkkejä muinaisjäännöksestä. Ei myöskään mainitun tien itäpuolella rinteiden ylimmällä tasanteella. Merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä eli mesoliittisesta asuinpaikasta löytyi sen sijaan koekuopista mainitun metsätien itä- ja kaakkoispuolella, kohdassa, jossa rinne lähtee laskemaan itään ja kaakkoon mainitululta tieltä.

Koekuoppien perusteella alueella on lähinnä punertavanruskeaa kulttuurimaata ja löydöt koostuvat kvartsista ja palaneesta luusta sekä hiotun kiviesineen kappaleesta.

Löydöt

kvartsiesine	5
retusoituja kvartsi-iskoksia	1
kvartsi-iskoksia	192
kvartsiydin	2
palanutta luuta	85
hiotun kivilajiesineen kpl	1
kivilaji-iskoksia	2

Tälläkin asuinpaikan osa-alueella runsaimman löytöryhmän muodostavat kvartsit, mutta merkille pantavaa on, että lähes jokaisesta koekuopasta löytyi myös pieni määrä palanutta luuta. Kivilaji-iskokset kertovat paikalla valmistetun tai korjatun kivilajiesineitä.

Tutkimusalueen eteläosassa lähes jokaisesta koekuopasta saatiin löytöjä.

Lopuksi

Tulevaa soranottoa silmällä pitäen voidaan todeta tilalla Mäkitalo, RN:o 7:117 olevan kivikautisen, löytökorkeuden perusteella mesoliittisen ajan, asuinpaikan, joka sijaitsee alueelle tulevan tilustien itä- ja eteläpuolella (kartta sivulla 12).

Asuinpaikka-alue jatkunee etelään naapuritilan, Jokiviita RN:o 7:89 alueelle sekä toisaalta terassitasanteelle ja mahdollisesti sen alapuoliselle rinteelle. Kumpiinkin suuntiin on viitteitä toisaalta rinteen alaosan laikutusalueelta ja toisaalta etelässä naapuritilalla kulkevalta metsätieltä on molemmilta poimittu kvartsia. Niinpä nyt tutkitun alueen itä- ja eteläpuolisilla alueilla on tehtävä koekuopitusta asuinpaikan rajojen määrittämiseksi.

Tilojen Mäkitalo, RN:o 7:117 ja Jokiviita, RN:o 7:89 rajanläheisyydessä on tervahauta ja joukko siihen liittyviä pieniä kuoppia ja yksi kumpare.

Diat

- 45221 Rimpikankaan Luhtalan mesoliittinen asuinpaikka taustalla, tien oikealla puolella, kuvattu lounaasta
- 45222 Rimpikankaan Luhtalan tilan mesoliittinen asuinpaikka rinteessä ja sen juurella, kuvattu kaakosta
- 45223 Rimpikankaan Luhtalan tilan mesoliittinen asuinpaikka, kuvattu lännestä
- 45224 Rimpikankaan Luhtalan tilan mesoliittinen asuinpaikka rinteessä ja sen juurella, kuvattu kaakosta
- 45225 Rimpikankaan Luhtalan tilan asuinpaikan takana olevaa soranottoaluetta, kuvattu pohjoisesta

Negatiivit

- 118276-78 Panoraamakuva. Rimpikankaan Luhtalan tilan mesoliittinen asuinpaikka-alue rinteessä ja sen juurella, kuvattu kaakosta
- 118279-82 Panoraamakuva. Rimpikankaan Luhtalan tilan mesoliittinen asuinpaikka oikealla rinteessä ja sen juurella, kuvattu kaakosta
- 118283-85 Panoraamakuva. Rimpikankaan Luhtalan mesoliittinen asuinpaikka taustalla, tien oikealla puolella, kuvattu lounaasta

ISOJOKI RIMPIKANGAS E
Päivi Kankkunen 2000

#: 118279-82 Rimpikankaan Lehtalan
kivikautinen, mesoliittinen, asuinpaikka kuassa oikealla rinteessä ja sen
jurella, kuvattu kaakosta

ISAJOKI II RIMPIKANGAS E
Päivi Kankkonen 2000

F. 118283-85

Taustalla, tien oikealla
puolella Luhtalan
mesoliittinen asuinpaikka
kuvattu lounaasta

F. 118276-78

Mesoliittinen asuinpaikka
Luhtalan tilalla, rinteen
jälkeen jurella
kuvattu kaakosta

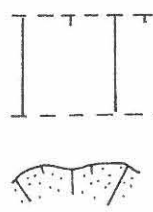
ISOJOKI RIMPIKANGAS LUHTALA

Päivi Kankkunen 2000

YLEISKARTTA

1:1000

piirt. Petteri Pietiläinen

terassin harja

suo (ojitettu)

terassin juuri

sorakuopan reuna

- ▣ metallinen rajapyykki
- ∧ kivinen rajapyykki
- +1-61 koekuoppa
- ⊖ laakea painanne
- ⊙ tervahauta
- ♀ kvartsi
- m irtomaakasa

54
106,6 m mpy

81 103,06 m mpy

520/200
kohdistuspiste
vuoden 1991,-93
ja -99 karttaan

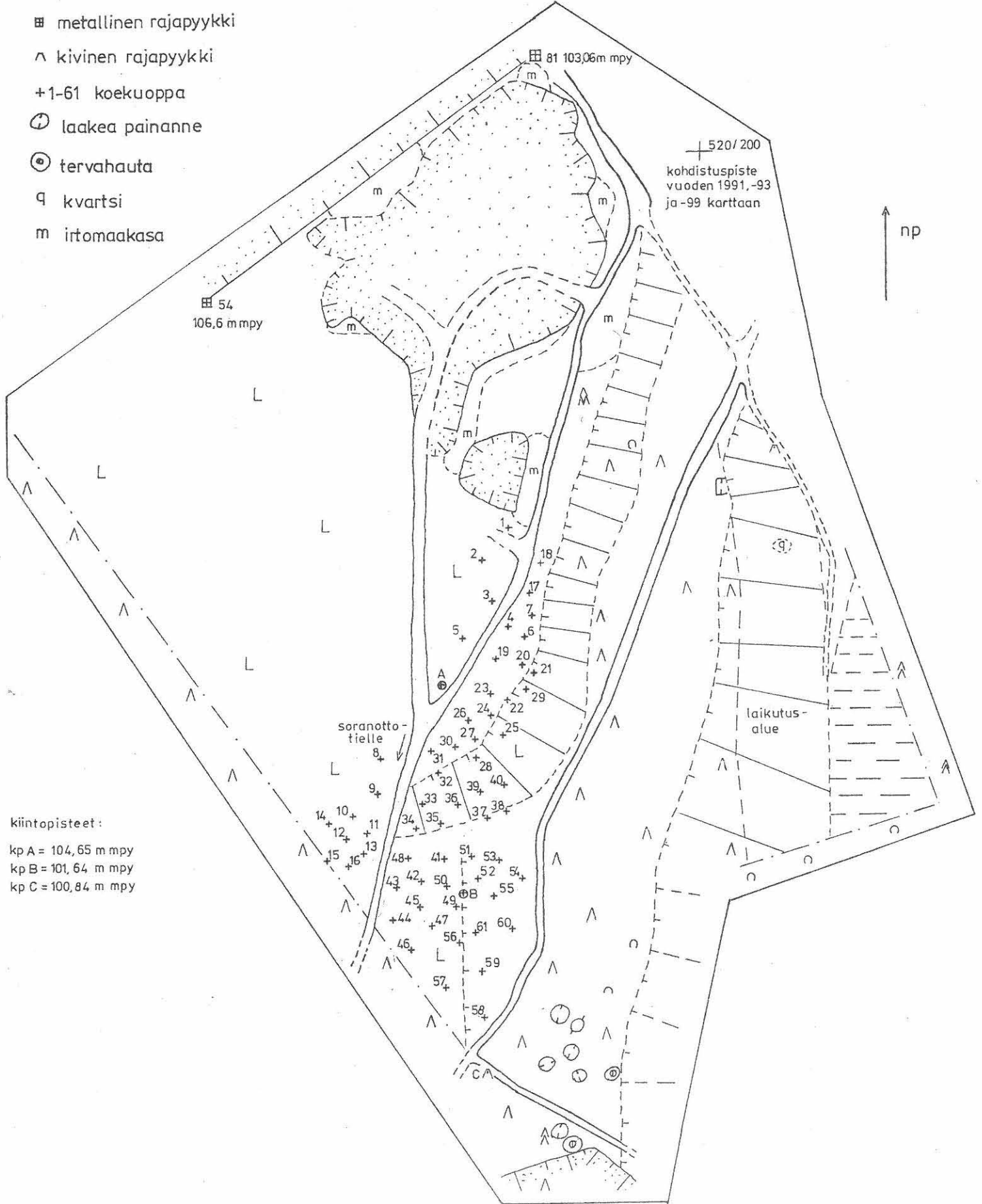
np ↑

soranotto-
tielle

laikutus-
alue

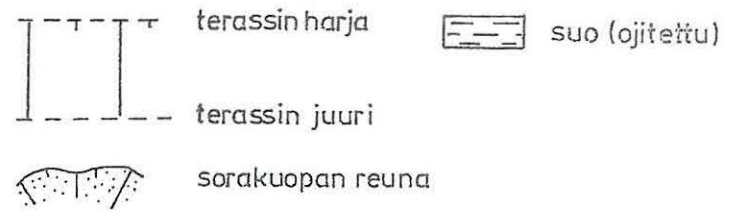
kiintopisteet:

- kp A = 104,65 m mpy
- kp B = 101,64 m mpy
- kp C = 100,84 m mpy

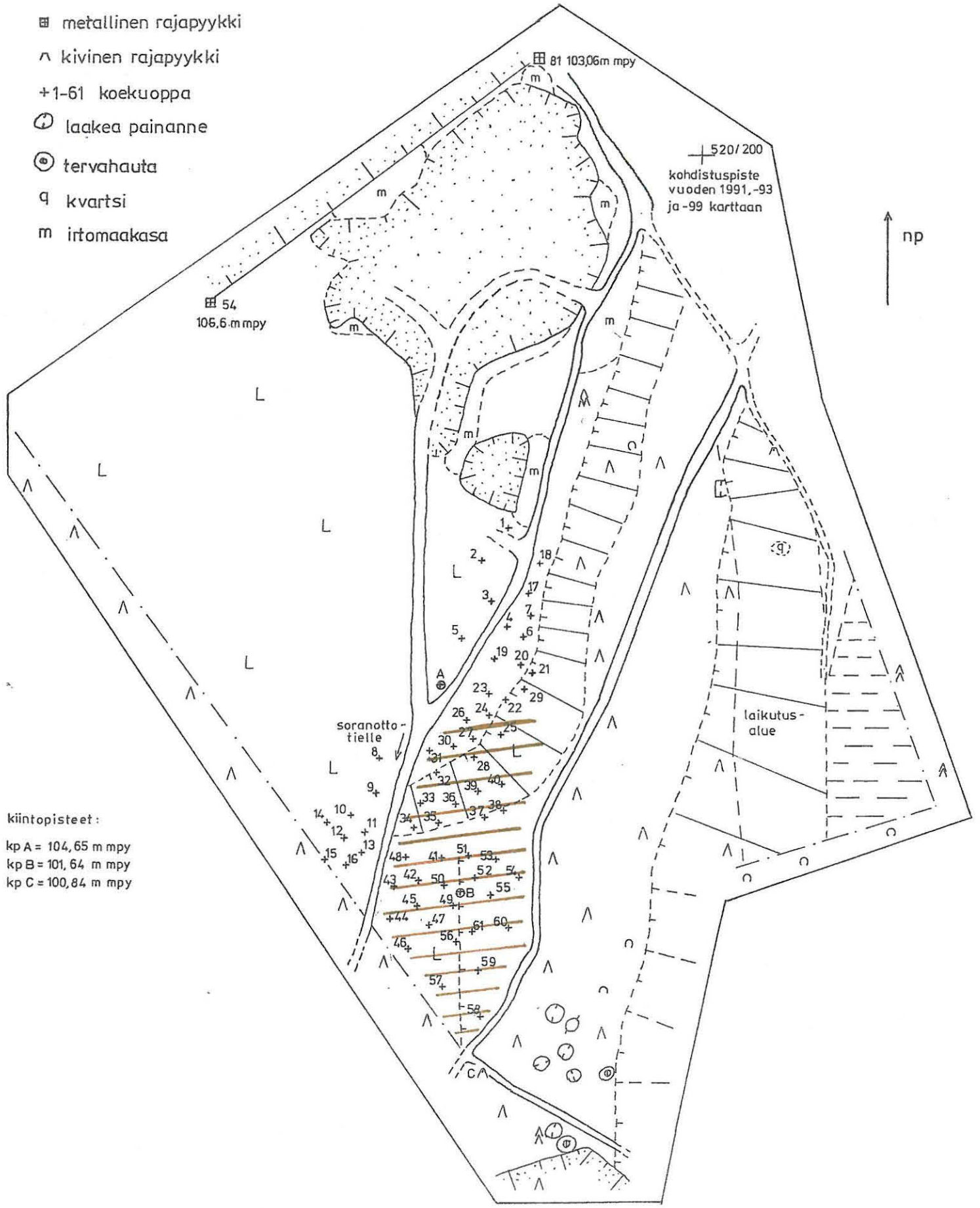

ISOJOKI RIMPIKANGAS LUHTALA
Päivi Kankkunen 2000

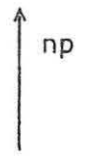
YLEISKARTTA
m 1:1000 50m
piirt. Petteri Pietiläinen

- ▣ metallinen rajapyykki
- ∧ kivinen rajapyykki
- +1-61 koekuoppa
- ⊖ laakea painanne
- ⊙ tervahauta
- Ⓞ kvartsi
- m irtomaakasa

520/200
kohdistuspiste
vuoden 1991,-93
ja -99 karttaan

kiintopisteet:
kp A = 104,65 m mpy
kp B = 101,64 m mpy
kp C = 100,84 m mpy

soranotto-
tielle

laikutus-
alue